

Przedmowa	11
Wprowadzenie	13

CZĘŚĆ PIERWSZA TEMPERAMENT

Rozdział 1 STRUKTURA I KOMPONENTY TEMPERAMENTU	17
Definicja i pojęcie temperamentu	18
Rozdział 2 MORFOLOGIA A TEMPERAMENT. KONSTITUCJONALIZM .	23
Początki konstytucjonalizmu	23
Włoska szkoła konstytucjonalna	24
Niemiecka szkoła konstytucjonalna	27
Francuska szkoła konstytucjonalna	31
Amerykańska szkoła konstytucjonalna	36
Rozdział 3 FIZJOLOGIA A TEMPERAMENT	39
Zależność między funkcjonowaniem organizmu a temperamentem	39
Układ nerwowy wegetatywny: sympatykotonicy i parasympatykotonicy (wagotonicy)	40
Dyspozycje psychotechniczne a temperament	43
Rozdział 4 ENDOKRYNOLOGIA A TEMPERAMENT	49
Biotypologia według Pendego	49
Psychotypy endokrynne według Pendego	52
Zaburzenia hormonalne mające wpływ na stan psychiczny	60
Współczesna psychoneuroendokrynologia	62
Neuroprzekaźniki i modulatory synaptyczne	64

Rozdział 5	
PODSTAWY NEUROANATOMICZNE TEMPERAMENTU	67
Trzy wielkie systemy ludzkiego mózgu	67
Układ życia w relacji	70
Układ miostatyczny	74
Układ nerwowy witalny	76
Układ limbiczny	77
Układ motywacyjny	82
Rozdział 6	
EMOCJONALNOŚĆ	85
Ogólna koncepcja emocjonalności	85
Fenomenologia temperamentu hiperemocjonalnego	87
Kontrola emocji. Mechanizmy obronne	88
Związek między emocjonalnością a lękiem	90
Rozdział 7	
AGRESJA	93
Koncepcja agresji: instynkt czy nie?	93
Agresja jako instynkt	94
Agresja jako cecha nabyta	95
Ujęcie biologiczne: agresja w kontekście teorii stresu	97
Psychologiczna typologia agresji	98
Temperamenty o agresji ukrytej	100
Agresja pośrednia	104
Agresja przemieszczona	106
Agresja destrukcyjna	106
Agresja konstruktywna lub operatywna	111
Rozdział 8	
LIBIDO (SEKSUALNOŚĆ)	115
Rozwój koncepcji libido	115
Dynamika libido	116
Libido jako seksualność: typologia	118
Libido – miłość i komunikacja	120
Libido jako twórczość	123

Rozdział 9	
POZIOM NASTROJU: TYMICZNOŚĆ	127
Koncepcja nastrojowości (tymiczności)	127
Temperament hiperforyczny	129
Temperament hipoforyczny	131
Temperament zmienny lub cykloidalny	132
Przypisy do części pierwszej	134

CZEŚĆ DRUGA CHARAKTER

Rozdział 1	
PODSTAWY CHARAKTEROLOGII	141
Definicja i koncepcja charakteru	141
Geneza charakteru: charakterologia genetyczna	143
Środowisko i charakter. Pełnienie roli a bycie „ważną figurą” ...	145
Harmonia i dysharmonia charakterologiczna w relacji dwojga osób	147
Rozdział 2	
KLASYFIKACJE CHARAKTERÓW	151
Charakterologia według Heymansa i Le Senne’a	151
Charakterologia według Carla Gustava Junga	157
Charakterologia według Alfreda Adlera	162
Charakterologia według Williama McDougalla	164
Charakterologia według Edwarda Sprangera	165
Rozdział 3	
CHARAKTEROLOGIA PSYCHOANALITYCZNA	167
Psychoanalityczne ujęcie charakteru	167
Typ oralny	169
Typ analny	171
Typ uretralny	172
Stadium falliczne. Kompleks Edypa	173
Patologia edypalna u dziewczynki	177

Stadium latencji	179
Adolescencja	182
Rozdział 4	
GŁÓWNE CECHY CHARAKTERU	185
Jedność i wielowymiarowość charakteru: cechy kluczowe	185
Rozdział 5	
ZMYŚŁ MORALNY	189
Źródła zmysłu moralnego	189
Rozdział 6	
OTWARTOŚĆ NA ŚWIAT ZEWNĘTRZNY (EKSTRAWERSJA-INTROWERSJA)	197
Koncepcja ekstrawersji i introwersji	197
Typ ekstrawertyczny	199
Typ introwertyczny	202
Rozdział 7	
POCZUCIE WŁASNEJ WARTOŚCI	205
Koncepcja poczucia własnej wartości	205
Typ pomniejszający Ja	208
Typ powiększający Ja	212
Rozdział 8	
WYOBRAŹNIA	215
Wymiar wyobrazeniowy w psychice ludzkiej	215
Wyobrażenia w strukturze charakteru	216
Rozdział 9	
RÓWNOWAGA PROPORCJI MĘSKOŚĆ-KOBIECOŚĆ	221
Czy istnieje psychologiczna różnica między płciami?	221
Psychiczne aspekty różnicujące	223
Charakterologia kobiety według Heleny Deutsch	224
Pierwiastek męski w kobiecie	229
Pierwiastek kobiecy w mężczyźnie	232

Rozdział 10	
ANTYNOMIA OPTYMIZM–PESYMIZM	235
Apokaliptycy i triumfatorzy	235
Typ optymisty	236
Typ pesymisty	237
Rozdział 11	
ANTYNOMIA DOMINACJA–ULEGŁOŚĆ	239
Dominacja i uległość w relacjach międzyosobowych	239
Typ opiekuńczy	241
Typ dogmatyczny (absolutysta)	243
Typ autorytarny	244
Rozdział 12	
NIEKTÓRE STYLE ZACHOWANIA Z POGRANICZA NORMY I PATOLOGII	247
Charakterologia pogranicza	247
Charakter neurotyczny	248
Charakter histeryczny	251
Charakter schizoidalny	254
Charakter paranoidalny	255
Charakter impulsywny	257
Przypisy do części drugiej	259

CZĘŚĆ TRZECIA OSOBOWOŚĆ

Rozdział 1	
TEORIE OSOBOWOŚCI	267
Definicje i koncepcje osobowości	267
Teorie osobowości w psychologii humanistycznej	269

Rozdział 2		
DOJRZAŁOŚĆ	273	
Aspekty regresywne we współczesnym społeczeństwie	273	
Etapy regresji według Lowe'a	275	
Koncepcja dojrzałości	278	
Dojrzałość i inteligencja	280	
Dojrzałość jako przewyciężenie infantylnego psychizmu	281	
Kryteria dojrzałości	282	
Osobowość a religijność	286	
Przypisy do części trzeciej	289	
Krótki słownik	291	
Bibliografia	297	
Spis tabel		
Tabela I	Temperamenty według Kretschmera	32
Tabela II	Temperamenty według Sheldona	38
Tabela III	Typologia agresji	99
Tabela IV	Klasyfikacja charakterów według Heymansa i Le Senne'a	153
Tabela V	Modalność endypalna u chłopca: schemat	174
Tabela VI	Modalność endypalna u dziewczynki: schemat	178
Tabela VII	Porównanie typu ekstrawertycznego i introwertycznego	201